

Samen in beweging naar 2026

Gemeenteraadsverkiezingen Enschede 2026

Dit is het manifest van de Enschedese ambassadeurs voor Sport en bewegen, gericht aan de politieke partijen in Enschede.

Enschede, september 2025

Een sportieve boodschap van de Enschedese ambassadeurs voor Sport en bewegen

Met dit 'manifest' roepen we politieke partijen op om Sport en bewegen stevig te verankeren in de verkiezingsprogramma's en de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen 2026.

Enschede groeit en ontwikkelt. Dat brengt uitdagingen met zich mee. De druk op gezondheid, leefomgeving en sociale samenhang neemt toe. Sport en bewegen zijn geen bijzaak, maar krachtige middelen om deze uitdagingen aan te pakken. Sport en bewegen zorgen voor gezondheid, verbinding en meedoen.

Sport en bewegen brengen winst voor de stad. Dat gaat niet vanzelf, dat vraagt om keuzes en om investeringen in Sport en bewegen. Wij, de Enschedese ambassadeurs voor Sport en bewegen, roepen de Enschedese politiek op: Kom in beweging!

Enschede wil de groene, innovatieve centrumstad van de Euregio zijn. Een gemeente waarin iedere inwoner zo zelfstandig, gelukkig en gezond mogelijk leeft (1).

Sport en bewegen zijn bewezen krachtige instrumenten om maatschappelijke uitdagingen aan te pakken. Sport en bewegen bevorderen gezondheid, versterken sociale samenhang, stimuleren participatie en leveren economische baten op. Elke euro die in Enschede wordt geïnvesteerd in sport en bewegen, verdient zich drie keer terug in maatschappelijke opbrengsten. Sport en bewegen vormen daarmee een belangrijke bijdrage aan oplossingen voor maatschappelijke opgaven (2).

Bronnen:

1. Omgevingsvisie Enschede, 2025
2. SROI, Maatschappelijke waarde van sport en bewegen, Hoe verhoudt Enschede zich tot de rest van het land?, Kenniscentrum Sport & bewegen, 2024

Investeer daarom in:

Een sterke basis voor een leven lang Sporten en bewegen

Via sportclubs, buurtsport- en beweegplekken en de inzet van sport- en beweegprofessionals in de wijken. Maak van Enschede één groot sportpark en zet hiermee in op sporten en bewegen als basis voor positieve gezondheidsbevordering van onze inwoners.

Gelijke kansen door Sport en bewegen voor álle inwoners

Met financiële ondersteuning, passend sport- en beweegaanbod en het vergroten van de zichtbaarheid van sportmogelijkheden. Zo zorgen we ervoor dat iedereen in Enschede mee kan doen.

De inzet van Sport en bewegen voor maatschappelijke opgaven

Waarbij de expertise vanuit de sport- en beweegsector wordt benut voor andere beleidsdomeinen, zoals het onderwijs, de sociale basis, (jeugd)zorg, werkgelegenheid, armoede en wonen. Gebruik hierbij sport om opgaven zoals bewegingsarmoede, fysieke en mentale gezondheid, geluk en sociale cohesie naar gewenste doelen te bewegen!

Wat levert investeren in Sport en bewegen op?

Benut Sport en bewegen als middel om in te zetten op maatschappelijke uitdagingen door de jaarlijkse besteding per inwoner aan Sport en bewegen substantieel te verhogen.

In Enschede bedraagt deze besteding nu **€71**, waar deze landelijk gemiddeld €92 bedraagt. Van de jaarlijkse middelen die naar sport en bewegen gaan, is de verhouding 80% sportaccommodaties ('hardware') en 20% naar sportstimulering ('software'). Zet in op het verhogen van de middelen die direct worden ingezet voor sport en bewegen ('software'). Elke euro die besteed wordt aan Sport en bewegen verdient zich in drievoud terug door lagere maatschappelijke kosten, in de vorm van jongeren die weer perspectief vinden, tot kwetsbare doelgroepen die door beweeginitiatieven weer meedoen in onze samenleving.

De maatschappelijke waarde is tastbaar én meetbaar. Minder zorgkosten, meer werkparticipatie, en een sterkere sociale cohesie zijn directe opbrengsten voor Enschede.

Benut daarom de aanwezige kennis, expertise en beschikbare sportinfrastructuur in Enschede voor lokale en maatschappelijke opgaven binnen andere beleidsdomeinen. Zorg voor focus op de bijdrage die Sport en bewegen leveren aan een gezonde en vitale stad.

SROI	Lokaal	Landelijk
	3,02	2,76

Baten sport & bewegen
(als 10% meer gaat bewegen)

€ 13.819.123

Het getoonde bedrag geeft aan dat zodra 10% van de mensen die niet voldoen aan de beweegrichtlijnen hier wel aan zouden voldoen, dit jaarlijks gemiddeld leidt tot €13,8 miljoen aan maatschappelijke opbrengsten over de hele levensloop van deze groep.

Bron: SROI, Kenniscentrum Sport & bewegen

Enschede in cijfers

Bevolking

Huidig aantal inwoners: 162.000

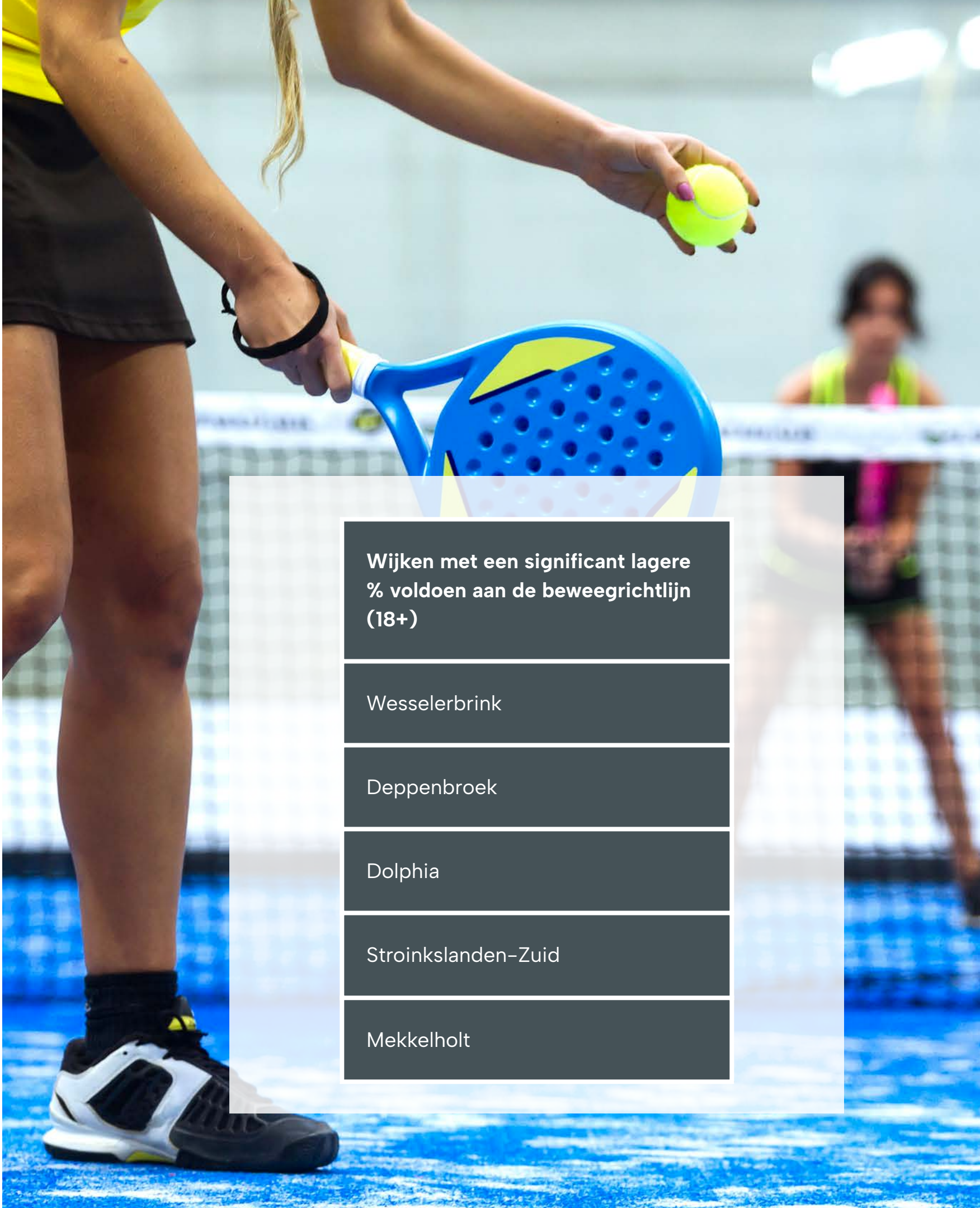
Uitgangspunt groei
aantal inwoners
naar: 170.000

Voldoet aan beweegrichtlijn

Landelijke ambitie 2040: **75%**

	Enschede	Landelijk
Kinderen	38%	62%
Jongeren	15%	42%
Volwassenen	56%	47%
Senioren	44%	39%
Totaal	53%	46%

Bron: sport- en beweegcijfers: Sportenbewegenincijfers.nl en
twentsegezondheidsverkenning.nl

Wijken met een significant lagere
% voldoen aan de beweegrichtlijn
(18+)

Wesselerbrink

Deppenbroek

Dolphia

Stroinkslanden-Zuid

Mekkelholt

Beweegrichtlijn

De beweegrichtlijn geeft aan hoe veel iemand moet bewegen om aan een goede gezondheid te voldoen.

Beweegrichtlijn volwassenen en senioren

- Minstens 150 minuten per week matig of zwaar intensieve inspanning
- Minstens 2x per week spier- en botversterkende activiteiten
- Verspreid over meerdere dagen
- Voor senioren aangevuld met balansoefeningen
- Voorkom veel stilzitten

Beweegrichtlijn 4 t/m 18 jaar

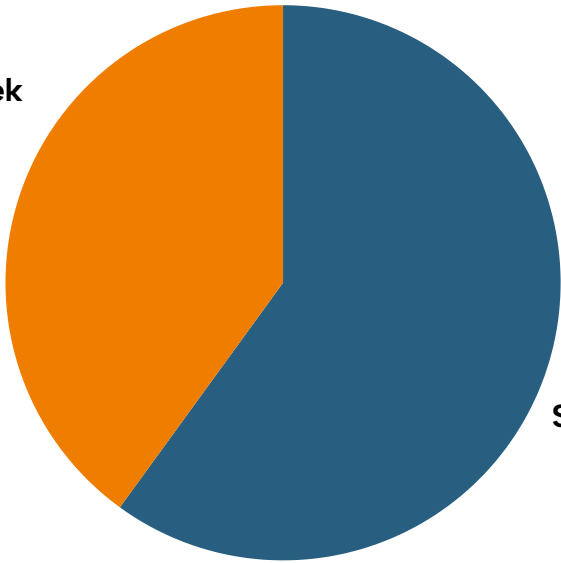
- Minstens 1 uur per dag matig of zwaar intensieve inspanning
- Minstens 3x per week spier- en botversterkende activiteiten
- Voorkom veel stilzitten

Sportparticipatie

Enschede

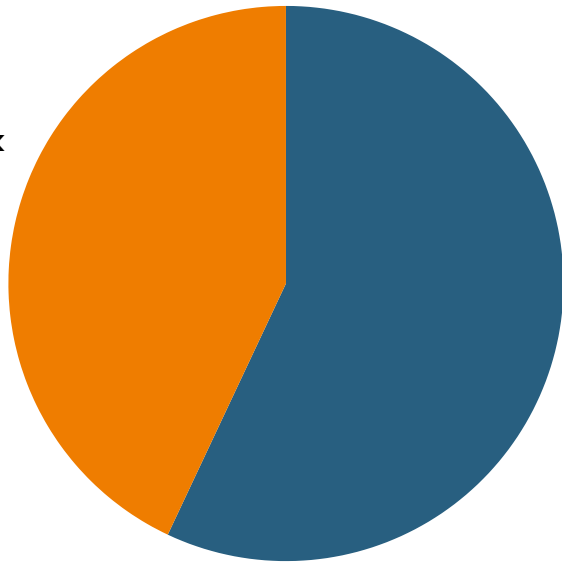
Sport niet of minder dan 1x per week
40%

Sport minimaal 1x per week
60%

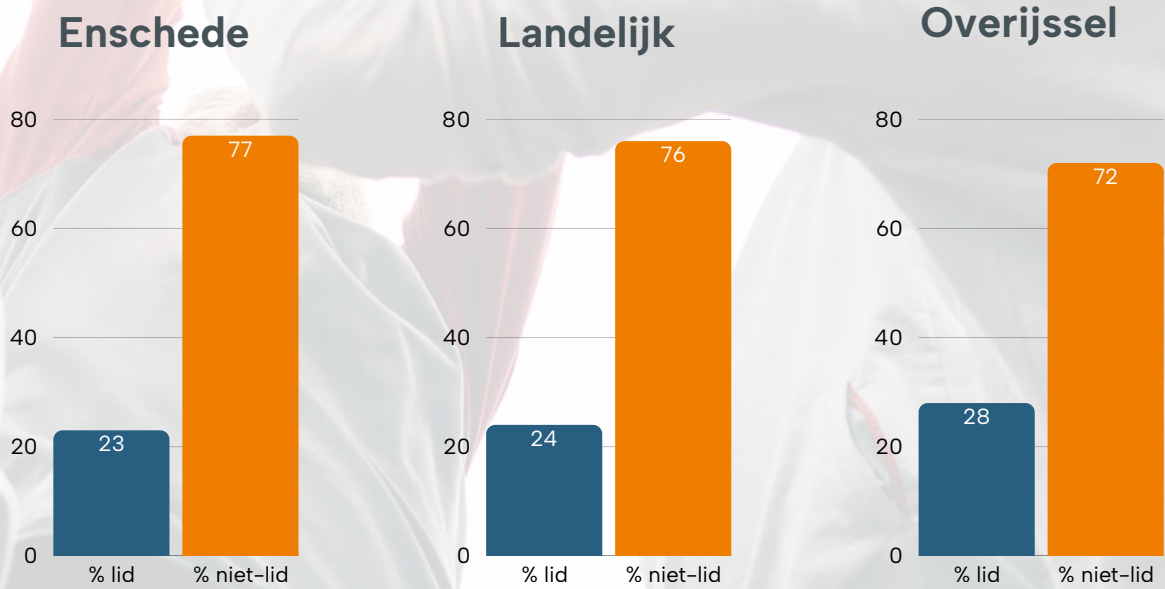
Landelijk

Sport niet of minder dan 1x per week
43%

Sport minimaal 1x per week
57%

Ledenpercentage sportlidmaatschappen

1. Versterk de basis voor een leven lang sporten en bewegen in Enschede

In Enschede moet iedereen kunnen sporten en bewegen. De basis hiervoor start bij de jeugd. Met aandacht voor, en inzet op de jeugd als toekomstige gezonde generatie.

De hele gemeente is één groot sportpark, dat is ons doel. Zo ontmoeten we elkaar, worden we gezonder, komen we meer buiten en vergroten we de kwaliteit van leven voor alle inwoners van Enschede.

Zorg daarom voor een gezonde sportinfrastructuur, met:

- voldoende capaciteit in sportaccommodaties
- Vitale sport- en beweegaanbieders,
- (maatwerk)programma's voor sporten en bewegen voor jeugd en jongeren en in wijken,
- en een beweegvriendelijke openbare ruimte.

Wat is hiervoor nodig?

- **Zet in op de sport, veelzijdig bewegen en de motorische ontwikkeling van onze jeugd. Zet in op veel en goed bewegen voor de jeugd.**

De jeugd is de basis voor een gezonde toekomst. Hoewel Enschedese jongeren genoeg sporten op school, bewegen ze daarbuiten te weinig en scoren daardoor ver onder landelijk niveau op de beweegrichtlijn.

Daarom is het belangrijk om veel en gevarieerd bewegen te stimuleren en faciliteren, zowel op school als in de wijk. Investeer in de veelzijdige motorische ontwikkeling van de jeugd. Zo bouwen we samen aan een gezonde en actieve volgende generatie.

- **Richt de openbare ruimte zo in dat deze Sport en bewegen faciliteert en stimuleert.**

De openbare ruimte speelt een cruciale rol. Beweegvriendelijke wijken, veilige speelplekken om buiten te spelen en toegankelijke sportfaciliteiten nodigen uit tot dagelijks sporten en bewegen voor jong en oud.

Zorg ervoor dat de openbare ruimte, parken en paden, sporters en bewegers de ruimte en gelegenheid bieden.

Zet actief in op de ontwikkeling van 'Urban Sports' en trends in sport en bewegen in de stad en betrek inwoners van Enschede hierbij.

- **Zorg voor een passend sportaccommodatie-aanbod**

Investeer in voldoende capaciteit en duurzame, toekomstbestendige en open sportaccommodaties om sport en bewegen en sportverenigingen te kunnen faciliteren. Investeer in extra sporthal capaciteit om ruimte tekort op te lossen.

- **Versterk het sport- en beweegaanbod**

Vitale sport- en beweegaanbieders vormen een basis van de sportinfrastructuur. Door hen te ondersteunen in organisatiekracht zorgen we voor een gezond sportverenigingennetwerk dat aansluit bij behoeften.

Investeer daarnaast in toekomstbestendige aanbieders door te focussen op sterke besturen en organisaties. Betrek commerciële sportaanbieders bij de uitvoering van sportbeleid, door samenwerking en stimulering.

- **Creëer voldoende professionele capaciteit in Sport en bewegen.**

Behoud en versterk de inzet van (afgestudeerde) sportprofessionals in Enschede. Zet in op wijk- en schoolgericht aanbod en voor capaciteit. Zorg voor inzet en begeleiding op het gebruik van de openbare ruimte voor Sport en bewegen. En activeer buurtsportcoaches, verenigingsmanagers, clubkadercoaches en docenten bewegingsonderwijs om samen te werken aan een breed, passend en toegankelijk sport- en beweegaanbod voor alle inwoners.

Zorg voor professionalisering van sportverenigingen en hun kader voor vitale en aantrekkelijke verenigingen.

2. Gelijke kansen door sport en bewegen voor alle inwoners van Enschede

Enschede wil een stad zijn waar iedereen mee kan doen, waar sprake is van kansengelijkheid als het gaat om verschillen. Sport en bewegen verbindt mensen, maar niet iedereen heeft gelijke kansen om mee te doen.

Daarom investeren we vooral in groepen waar de gezondheidswinst het grootst is. Vanuit de visie 'Positieve Gezondheid' helpen we inwoners regie te nemen over hun welzijn. Dit doen we door sport- en beweegprofessionals in te zetten, toegankelijke locaties te creëren en vrijwilligersinitiatieven te ondersteunen. Ook nemen we barrières weg, zoals kosten, gebrek aan aanbod, vervoer en materiaal, zodat iedereen kan meedoen en plezier ervaart in sport en bewegen.

Wat is hiervoor nodig?

Investeer in passend sportaanbod en begeleiding.

Zorg ervoor dat iedereen in Enschede toegang heeft tot sport en beweging. Professionals in wijken en sportclubs werken hard om een passend aanbod te creëren en inwoners te begeleiden naar een leven lang sporten en bewegen. Hiermee bereiken we al een deel van de inwoners, maar we kunnen meer doen! Intensiveer deze inzet en ondersteun initiatieven. Ondersteun sportclubs die kwetsbare inwoners de kans geven om te bewegen.

Vergroot de zichtbaarheid van sport- en beweegmogelijkheden.

Voor inwoners met een afstand tot Sport en bewegen is zichtbaarheid belangrijk. Zet daarom naast gerichte communicatie in op social marketing om deze doelgroepen te bereiken en hen te inspireren om de positieve impact van sport en beweging zelf te ervaren.

Maak sporten voor iedereen betaalbaar en bereikbaar.

Zorg voor eenvoudige, toegankelijke minimaregelingen voor alle inwoners. De Stichting Leergeld biedt al steun voor jeugd en jongeren, en er is meer mogelijk om Sport en bewegen bij jeugd en jongeren te ondersteunen. Bijvoorbeeld door het mogelijk te maken dat jongeren in aandachtswijken kosteloos lid kunnen worden van een sportclub via een Enschedese sportkaart

3. Zet Sporten en bewegen in voor maatschappelijke opgaven in Enschede, als motor voor gezondheid en welzijn

Sport en bewegen helpen mensen fysiek en mentaal gezond te blijven. Ze verminderen stress, versterken het zelfvertrouwen en zorgen voor sociale contacten. Zo vormen Sport en bewegen een middel op zich, dat gericht ingezet kan worden om maatschappelijke vraagstukken aan te pakken. Denk aan vraagstukken op de beleidsdomeinen onderwijs, inclusiviteit, (jeugd)zorg, werkgelegenheid, armoede en wonen.

Sport en bewegen kan bijdragen aan uitdagingen op het gebied van zorg, onderwijs en het welzijn van inwoners. Door Sport en bewegen op te nemen als structureel onderdeel van gemeentelijk beleid, bereiken we synergie tussen sectoren. Het resultaat? Slimmer beleid, minder kosten, meer impact.

Wat is hiervoor nodig?

Versterk de positie van Sport en bewegen als zelfstandig beleidsterrein.

Benut de aanwezige kennis, expertise én sportinfrastructuur voor lokale en maatschappelijke opgaven op andere beleidsdomeinen. Houd hierbij aandacht voor de kracht van Sport en bewegen als doel op zich voor een gezonde, vitale, en sociale stad en als middel om in te zetten op maatschappelijke opgaven.

Stimuleer samenwerking tussen het onderwijs, de zorg en welzijn en het sociaal domein.

Door Sport en bewegen actief als preventieve maatregel in te zetten, kunnen fysieke, mentale en sociale problemen eerder gesignaleerd en opgelost worden. Koppel sport, bewegen en vitaliteit structureel aan het onderwijs en zorg en welzijn voor krachtige verbindingen met zorg- en welzijnspartners en zorg voor bijbehorende middelen.

Stimuleer Sporten en bewegen als basis voor een gezonde leefstijl.

Investeer in een krachtig sport- en beweegbeleid gericht op laagdrempelige toegang tot sportvoorzieningen en de inzet van sport- en beweegprofessionals. Door in te zetten op inclusieve sportmogelijkheden, wijkgerichte initiatieven en opgeleide vrijwilligers bij sportverenigingen, bevorderen we sociale cohesie en betrokkenheid van inwoners, verminderen we het gevoel van eenzaamheid voor jongeren en senioren en creëren we bij sportclubs een duurzame ontmoetingsplek voor jong en oud.

Slotwoord met oproep aan de Enschedese politiek

Wij roepen de Enschedese politiek op om sport en bewegen een prominente plek te geven in het beleid. Niet als bijzaak, maar als essentieel onderdeel van een gezonde, sociale en veerkrachtige stad. Zorg voor een langetermijnvisie en een bijbehorende stabiele langetermijn financiering ervan.

Investeer in sport en bewegen.
Investeer in mensen.
Investeer in Enschede.

Met sportieve groet,

De alliantie van Enschedese ambassadeurs voor Sport en Bewegen

Meer informatie

De alliantie van Enschedese ambassadeurs voor Sport en bewegen nemen de Enschedese politieke partijen graag mee op een 'ronde langs de velden', om sporters en bewegers te spreken, sportclubs te bezoeken en sportevenementen te beleven. Ook is het mogelijk een afspraak te maken voor een persoonlijk gesprek. Voor meer informatie hierover kunt u contact opnemen met Sportaal, woordvoerder van 'de alliantie van Enschedese ambassadeurs voor sport en bewegen', Ricardo Boerkamp, 06-30043259, r.boerkamp@sportaal.nl

Wij brengen u graag in contact met de Enschede ambassadeurs voor Sport en bewegen!

COLOFON

Redactie: Kernteam Enschedese Ambassadeurs voor Sport en bewegen

Vormgeving: Sportaal